

TOIMINTAKERTOMUS SKDL:n KAINUUN PIIRIJÄRJESTÖN
TOIMINNASTA V:ltä 1945

Kun Kainuussa alettiin välirauhan solmiamisen jälkeen vuoden 1944 lopulla perustaa SKDL:n yhdistyksiä, kuuluivat ne silloin SKDL:n Oulun piirijärjestöön. Samoin oli myös laita valtiollisten vaalien aikana, jolloin vaalitaistelu suoritettiin Oulun piirin ala piirinä ilman paikallista piiriorganisatiota. Vaalityöstä huolehtivat tällä laajalla alueella paikalliset eri kirkonkylissä toimivat vaalikomiteat. Kajaaniin muodostettu Kajaanin työväen vaalikomitea toimi vaalityön keskuselimenä, jonka toimesta m.m. puhetilaisuudet eri puolilla Kainuuta järjestettiin, jaettiin vaalikirjallisuus ja suoritettiin paikallinen vaalivalistustyö Kajaanin kaupungin alueella.

Valtiollisten vaalien jälkeen tuli tilaisuus kiinnittää huomiota järjestöjen perustamiseen. Niitä syntyikin hyvin nopeassa tahdissa. Kävi yhä selvennäksi se seikka joka oli tultu huomaamaan jo valtiollisten vaalien aikana, nimittäin että Kainuu on muodostettava omaksi piiriksi. Niimpä Oulussa pidetty piirikokous sitten määritteli piirillemme rajat ja siellä asia sitten lopullisesti päätettiin, jossa lienee tullut se virhe, että ei kysytty liitolta X lupaa hyväksyykö se sellaisen toimenpiteen. Kainuun piirijärjestön perustava kokous pidettiin Kajaanin kaupungintalossa toukokuun 6 p:nä 1945, siis vajaa vuosi sitten. Kokoukseen oli saapunut osastottajia 17 osastosta. Osastojen lukumäärä oli piirin perustamishetkellä 34 ja niissä jäseniä noin 1300. Piirijärjestön perustamisen jälkeen on edelleen syntynyt uusia yhdistyksiä eri puolille piiriä, niin että niitä on nyt tällä hetkellä ⁷⁹ ~~80~~ SKDL:n perusjärjestöä, jakautuen eri kuntien kesken seuraavasti:

Kunta	osastoja	miehiä	naisia	yhteensä
SKDL:n Kajaanin osasto		-		
Kajaaninkaupungin	I	212	100 27	100 239
Kajaanin mlk.	9	393	94	487
Paltamo	10	570	151	721
Sotkamo	15	821	138	959
Suomussalmi	17	718	325	1043
Puolanka	6	222	68	290
Säräisniemi	6	355	99	454
Vuolijoen	2	112	17	129
Hyrnsalmi	5	98	31	129
Ristijärvi	3	130	28	158
Kuhmo	4	42	1	48
		3678	1079	4757

Kunnallisjärjestöjä on perustettu 9 kuntaan, vain kahden kunnan alueella ei o.m. järjestöä ole ja ne kunnat ovat Kajaanin kaupunki ja Vuolijoki.

Kunnallisjärjestöjen toiminnassa on ollut heikkouksia, sillä pätevien toimitsijoiden puute on ollut niiden toiminnan esteenä, mutta vähitellen saamme siihenkin korjauksen.

Perusjärjestöjen lisäksi kuuluu piirijärjestöön jäsenenä 8 SKP:n osastoa, joissa jäseniä 330, 1 SKDL:n osasto jossa jäseniä 100. Näiden lisäksi toimii piirimme alueella 8 SKP:n osastoa jotka eivät ole vielä liittyneet SKDL:ään samoin KKK Entisten Sotilaiden Toverikunta yhdistyksiä jotka eivät ole vielä liittyneet SKDL:ään.

Piirijärjestön vakituksena toimitsijana sen perustamisesta saakka on ollut piirisihteerä. Piirisihteerinä on toiminut Erkki Leinonen. Elokuun alusta vuoden loppuun oli piirijärjestöllä vakituinen järjestäjä, mutta hänen aikansa meni etupäässä vaalityöhön, järjestäjänä toimi Antti Heikkinen. Joulukuun alusta saakka on piirijärjestöllä ollut toimistoapulainen. Kunnallisvaalien aikana oli piirijärjestön palveluksessa vaalipuhujina Ilmari Räsänen, Frans Valtanen ja Kalle Karjalainen. Tämän vuoden aikana ei ole ollut järjestäjää, joka muuten olisi piirissämme tarpeellinen, mutta jota emme ole voineet taloudellisista syistä järjestää.

Piiritoimikunnan kokoukset.

Piiritoimikunta on vuonna 1945 kokentunut 13 kertaa. Kokouksissa käsitellyistä asioista on pöytäkirjoihin merkitty yhteensä 152 pykälää. Kokouksissa ovat piiritoimikunnan jäsenet käyneet seuraavasti:

Varsinaiset jäsenet:

Antti Leinonen puh.johtaja.....	II	kokouksessa
Matti Pöysti.....	13	"
Erkki Leinonen	13	"
Heikki Partanen	II	"
Jussi Tuomivirta	II	"
Kalle Rissanen	II	"
Aatos Bisi	13	"
Otto Huttunen	7	"
Hilma Anttila	7	"
Rinari Pöysti	5	"

Varajasenat

Aug Teirimo 5 kokouksessa

Jaakko Rajander I "

Antti Kokkonen I "

Asmas Rissanen
Otto Ryyänen I "

Valistustyö

Piirimme alueella on vieraillut Helsinkiläinen ohjelmaryhmä viime vuoden aikana kaksi eri kertaa, ensikerran toukokuussa ja esiintyi 9 llä paikkakunnalla. Toisen kerran ryhmä vieraili loka-marraskuulla 23 llä paikkakunnalla. Ohjelmaryhman esiintyminen on piirimme alueella ollut suuresta merkityksestä sillä osastoissa on saatu ohjausta ryhmän taholta. Aatteellinen vaikutus on ryhmän esiintymisellä ollut kasvattava Yleisön kannatus oli piirimme alueella ryhmä esiintymisissä hyvä, sillä molemmilla kerroilla sai ryhmä taloudellista voittoa.

Piirijuhlat.

Kajaanissa järjestettiin heinäkuulla Maakuntajuhlat, juhlat onnistuivat hyvin. Piiritoimikunnan toimesta järjestettiin 5 llä paikkakunnalla piirijuhlat, joissa ohjelman suoritti Kajaanin Demokraattisista Nuorista muodostettu ryhmä. Juhlia emme voineet järjestää niin monella paikkakunnalla kuin mitä pyyntöjä olisi ollut, sillä huonojen kulkuyhteyksien vuoksi oli monesta sellaisesta luovuttava. Osastojen järjestämissä iltamissa on piirijärjestön puolesta ollut 20:ssä juhlassa puhuja, puhujina on ollut piirisihtööri ja toveri Antti Heikkinen.

Opastuskurssit.

Elokuussa järjestettiin yhdessä SKP:n piirijärjestön kanssa kolmipäiväiset opastuskurssit. Kursseille osallistui 72 henkilöä 48:sta osastosta. Näiden lisäksi joitakin henkilöitä Kajaanilaisista järjestöistä oli luentoja seuraamassa. Samassa yhteydessä pidettiin piiriä kosittava neuvottelukokous. Kokouksessa käsiteltiin kunnallisvaaleihin osallistumisesta ja niiden käytännöllisestä järjestämisestä. Kunnalliskurssit järjestettiin piirijärjestön toimesta 6 llä paikkakunnalla ja olivat ne iltakursseina. Näille kursseille osallistui 155 henkilöä, kursseilla luennoi Ilmari Räsänen.

Kunnallisvaalit

Kunnallisvaaleihin piirijärjestön taholta osallistuttiin kaikkien kuntien alueella. SKDL:n ja Sos.demien kanssa tehtyä yhteistyösopimusta noudatta saimme 7 kunnassa, joissa olimme vaaliliitossa Sos.demien kanssa, 4 kunnassa emme saaneet vaaliliittoa syntymään, koska näissä kunnissa ei ollut Sosialidemokraattisia yhdistyksiä. Puolangalla on kyllä e.m. yhdistys, mutta

emme päässeet heidän kanssaan vaaliliittoon vaikka yritimme. Saavutettuihin vaalituloksiin voimme olla tyytyväisiä. Vaikkakin useissa kunnissa oli äänten laskua, niin ei se merkitse sitä, että meidän kannatus olisi vähentynyt, mutta aikainen talventulo vaikutti sen, että työläiset ehtivät hakeutua metsätöihin ja niin ollen eivät olleet äänestämässä sekä myös se, että kunnalliswaalit eivät kiinnosta ihmisiä siinä määrin kuin valtiolliset vaalit.

Vaalien tulokset kunnallisvaaleissa 1945

Koko Kainuussa

SKDL.....	6834	ääntä	valt.vaal.....	8900	ääntä	vähenn.....	1066	ääntä
Sos.dem....	2356	"	"	3925	"	"	1569	"
Yht.porv...	6875	"	"	11471	"	"	4596	"
Pien vilj..	134	"	"	616	"	"	482	"
Yht. 16199		ääntä	Yht. 24912		ääntä	Yht. 7713		ääntä

Valtuustopaikkoja saivat:

SKDL	91	paikkaa
Sos.dem.....	24	"
Pienvilj.....	2	"
Yht.porv.....	103	"
Yht.	225	paikkaa

Valtuustojen voima suhteet Kainuun kunnissa.

Kunta	Valt.luku	SKDL	Sos.dem.	Pienvilj.	Oikeisto
Kajansni.....	29	11	4	---	14
Kaj.mkl.....	17	10	---	---	7
Paltamo	19	9	1	---	9
Ristijärvi....	15	6	---	---	10
Hyrynsalmi....	15	4	3	---	8
Suomussalmi...	21	13	---	---	8
Puolanka ...	19	5	5	1	8
Säräisniemi...	17	8	---	---	9
Vuolijoki ...	15	4	4	---	7
Sotkamo ...	29	14	2	1	12
Kuhmo ...	29	8	5	---	16
Yht.	225	91	24	2	103

SKDL:n edustajia.....	91
Sos.dem. "	24
Pienvilj. "	2
Yht.porv. "	108

Edellä oleva tilasto osoittaa, että SKDL:n äänimäärän lasku on pienin ja kun otamme huomioon, että työläiset olivat hakeutuneet metsätöihin toisille paikkakunnille, niin voimme hyvin sanoa, että meillä on kannatus kasvanut.

Seitsemässä kunnassa saimme valtuustoihin työläisten enemmistön, näistä kahdessa kunnassa SKDL:n enemmistön, neljässä kunnassa jäi enemmistö vielä porvaristolle, mutta kahdessa kunnassa oli vain yhden edustajan enemmistö. Kuhmen ja Ristijärven kunnat ovat vielä voimakkaat porvariston tukikohdat.

Ensimmäinen piirijärjestöämme toimintavuosi on päättynyt. Kaikessa toiminnassamme olemme pyrkineet yhteistyöhön toisten Demokraattisten järjestöjen kanssa ja tämä tulee olemaan pyrkimyksenämme tulevaisuudessakin. Tästä onkin meillä jo hyviä kokemuksia, sillä yhteistyö Sosialidemokraattien kanssa mikä kunnallisvaalien edellä saatiin alkuun on jatkunut ja sitä tulee edelleenkin kehittää. Monissa kunnissa saavutettu voitto kunnallisvaaleissa tuli sen vuoksi että olimme vaaliliitossa Sos.demien kanssa. Tämä edellä esitetty esimerkki osoittaa, että saadaksemme murrettua sen porvarillisen rintaman, on myös meidän saatava syntymään yhteisrintama.

Kaikkeen siihen toimintaan, minkä vajaan vuoden aikana olemme toiminnallamme saavuttaneet, voimme olla tyytyväisiä. Toiminnassamme on kyllä ollut haittojakin, mutta siihen on ollut syynä virheet, joista meidän on otettava oppia järjestäisämme vastaista toimintaamme.

SKDL:n Kainuun Piirijärjestö r.y.:n

Pista Piiritoimikunta

Kansainvälinen tilanne.

Edistyksellinen demokratia on saavuttanut voittoja kansainvälisellä rintamalla, jossa Neuvostoliiton osuus on ollut johtavana tähtenä. Lopullista rauhaa luotaessa on ollut vastakkain maailman edistyksilliset voimat ja toiselta puolen taantumukselliset voimat. Näihin viimeisiin voimiin oli meidänkin maamme taantumuksen tarkoitus, antaa oma panoksensa. Tämä tuli täysin ilmi Pariisin rauhankonferenssissa, missä taantumus saikin aluksi yliotteen. Ensimmäinen esiintyminen rauhankonferenssissa, joka vaikutti viilentävästi Suomen ja Neuvostoliiton suhteita. Mutta demokraattisten edustajain tinkimätön esiintyminen rauhankonferenssissa ja työläisten joukko mielenosoitukset omassa maassamme vaikuttivat sen, että taantumuksen oli peräännyttävä. Taantumuksen tarkoituksia tuli lyötyä takaisin.

Oman maamme tapahtumat.

Maamme poliittista kehitystä tarkastettaessa, humorismi kiintyy erikoisesti sotasyysllisyys jutun päättymiseen. Tulihan tuossa jutussa ensikerran tuomittua maallemme ja kansallemme turmiollinen politiikka. Vaikkakin tuo oikeuden päätös ei täydellisesti tyydyttänyt demokraattisten kansalaisten toivomuksia niin on se merkittävä demokratia suureksi voitoksi. Käyty taistelu tässä jutussa ei ole mennyt hukkaan, sillä rikollinen sotapolitiikka on tullut tuomittua ja sen mukana sen politiikan harjoittajat.

Demokratian voittona on pidettävä sitä, että viimemaaliskuussa hallituksen vaihdon yhteydessä saimme maamme hallitukseen voimakkaan demokraattisen edustuksen. Hallitus muodostettiin pitkien neuvottelujen jälkeen, hallituksen muodostaminen annettiin kansandemokraatti Mauno Pekkalan tehtäväksi. Pekka = lsta tuli pääministeri ja lisäksi tuli hallitukseen 5 SKDL:n edustajaa. Voimme mekin sanoa, että meillä on ensimmäinen hallitus koko ^{historian} ~~historian~~ aikana, mutta saavutettu voitto ei merkinnyt sitä, että taantumus olisi lyöty lopullisesti niistä asemistaan missä se vielä on olemassa.

Taantumus on tehnyt kaikkensa hallituksemme toimenpiteiden vastusta =
miseksi, ne monet välikysymykset jotka ovat tehty taantumuksen toimesta
osoittavat, että nykyinen hallitus ei ole saanut työskennellä rauhassa.
Hallitus on voinut torjua kaikki sen aiheuttamat syytökset, mitä sille on
tehty. Hallituksen takana ovat olleet joukot, jotka ovat antaneet tukensa
kaikissa niissä kysymyksissä, mitkä maallemme ja kansallemme on ollut tär =
keää. Nykyinen hallitus on täysin noudattanut sitä linjaa minkä se on ottanut,
hallitus on täyttänyt kunnialla tehtävänsä.

Piirin taloudellinen tilanne.

Oman piirimme alueella ei ole kuluneen vuoden aikana tapahtunut suurem =
pia muutoksia. Työtilanne oli vuodenaikana tyydyttävä, kesäaikana ilmeni
toisilla työaloilla työvoiman puutettakin. Työvoiman puutetta ilmeni metsä =
ja uittotyömailla se johtui siitä, että niillä aloilla ei palkat olleet
sellaiset kuin esim. rakennusosalalla maksettiin. Rakennustyöitä on piirimme
alueella ollutkin runsaasti, joka ~~on~~ on johtunut jälleenrakennus työistä
joita on ollut pakkosuorittaa sen takia, että Saksalaiset tuhosivat piirimme
alueella kokonaisia kirkonkylä. Metsätyöt hakkuukaudella 45 - 46 sujuivat
hyvin, työt tulivat suoritettua 100 %:sti. Uittotyöt eivät viimekesänä
tulleet suoritettua niin hyvin kuin edellämäinitut hakkuu- ja ajotyöt. Niim =
pä jäikin 35 % puista uittamatta, vaikka jonkin verran oli työvoiman puutetta
olemassa uittotyöissä. Niin sittenkin näkyvissä oli se, että työnantajat
eivät tehneet voitavaansa uittojen onnistumiseksi. Työnjohtajien sopimatto =
muus johti eräillä työmailla siihen, että työläiset lähtivät pois työmailta.

Vuoden lopulla alkaneet hakku- ja ajotyöt eivät ole menneet niin hyvin
kuin ne meni edellisellä hakkuukaudella. Työtehomon laskenut entisestään,
elitarpeiden ja varusteiden hankkiminen on ollut metsätyömaille vielä heik =
koa. Lakkoja ja muita työnseisauksia ei sanottavasti ole tapahtunut "Korpi =
lakkoa" lukuunottamatta. Hakkuu- ja ajotavoite vuosille 1946-1947 ei tule
suoritettua ^{saavutettua} ~~saavutettua~~. Metsä ajotöissä on ilmennyt työttömyyttä, tällä hetkellä on
ajotöissä vain 4000 ajomiestä ja 14'000 tekomiestä. Piirimme väestö josta

noin 70 % on pienviljelijöitä ja joutuu hankkimaan suurimman osan toimeen tuloistaan metsätöistä. Nainollen väestön elitason määrää se millaiset palkat ovat metsätoissa.

Maatalous.

Maataloustuotanto ei ole voinut nousta piirimme alueella vielä sellaiseksi, mitä se oli sotia edeltäneenä kautena. Sodan aikana vetovoiman puutteen takia menivät maat huonoon kuntoon, jalannoitustarvikkeiden puute joka vielä edelleenkin on suurena tekijänä ei maataloustuotanto ole kuin 50 - 60 % sotia edeltäneestä tuotannosta.

Viime kesänä tuli piirimme alueella erikoisen heikko sato rehukasvien osalta, karjanrehusato tuli noin 40 % heikompi edellisen vuoden satoa. Kainuussa on karjakanta vähentynyt huomattavasti ollen se vielä viime syksynä lehmien kohdalta noin 10 % pienempi sotia edeltänyttä aikaa, lampaiden kohdalta noin 50 % pienempi. Mutta viime syksyisen pakkoteurastuksen takia tulee vajaus paljon suurempi. Erikoisesti karjanrehun puute on vaikuttanut pienkarjanomistajiin, sillä useissa tapauksissa he ovat joutuneet teurastamaan ainoan lehmänsäkin. Karjanrehutilanne onkin muodostunut nyt niin kireäksi, että sen johdosta joutuu moni karjanomistaja vielä teurastamaan karjaansa, joka on köyhälle maakunnalle suuri menetys.

Karjalaidun kysymys.

Kainuun pienviljelijöille on yhtenä vitsauksena karjanlaidun kysymys, sen johdosta, että Kainuussaakin on ruvettu noudattamaan tilusrauhotus lakia melkein kaikissa kunnissa. Tämän johdosta ovat pienviljelijät joutuneet vaikeaan asemaan, koska heidän maansa ei riitä laidun maaksi, sopivia maita kyllä olisi olemassa suuryhtiöillä ja suuremmilla yksittäisillä maanomistajilla mutta heiltä on sitä vaikea saada. Laidun kysymyksen olisi järjestettävä niin että siinä saataisiin valtiovalan tukea, niinsanotut yhteiset "Kulttuurilaitokset" eivät Kainuussa tule onnistumaan sen takia, että harvaan asutus tekisi ne hankalaksi.

Teollisuuslaitokset.

Piirimme alueella on seuraavat teollisuuslaitokset:

<u>Kajaani O.Y:n tehtaas</u>	<u>työntekijöitä</u>
Sulfaattiselluloosa tehdas	160
Paperitehtas - Puuhiomo	40
Saha	100
Sprii tehdas	40
Puutalotehdas	100
Korjauspaja	200
Tiilitehdas (kesäl.käyn.)	100
Rakennusosasto	100
Talousosasto	60
<u>Muita laitoksia.</u>	
Khm:n autokorjaamo Kajaani	100
Blomqvistin autokorjaamo	50
Mannermaan autokorjaamo	10
Kajaanin kaupungin Sähkö- ja Vesijohtol.	20
Kajaanin kaupungin rakennus osasto	60
Posti- ja lennätinlait. autokorjaamo.	25
Oulujärven telakka O.Y. Kajaani	50
Pohjolan kone ja Lämpö	18
Ämmän O.Y. Saha Kajaani	90
Kaoliinikaivos Puolanka	100
Ouluntie- ja vesirakennuspiirin aut.korj. Hyrnsalmi	75

Työvoimaa teollisuuslaitoksissa on ollut tarpeeksi ja palkat ovat olleet yleisten sopimusten mukaiset.

Piirijärjestön työ.

politiikka
juuri
Lähtökohtana kaikessa toiminnassa on ollut ja olla yhteistyö kaikkien demokratiaa tukevien voimien kanssa, fasismin ja kaiken taantumuksen pois ^{tuho}ajattaminen yhteiskunnallisesta elämästä. Toimintamme laajentamiseksi olemme pyrkineet siihen, että saaisimme mahdollisimman suuret joukot suorittamaan sitä tehtävää mikä ohjelmanne mukaan liitollemme kuuluu. Yhteistyötä muutamissa kysymyksissä olemme saaneetkin, siitä mainittakoon laidunkysymys viime keväänä josta kävimme neuvotteluja Maalaisliiton ja Sos-dem edustajien kanssa. Asian johdosta kävi yhteinen lähetystyö Helsingissä, mutta asiassa ei saatu aikaan parannusta.

yhteistyö
Karjanrehu kysymyksessä olimme yhteistyössä Sos-dem:ien kanssa ja möhem-
mässä vaiheessa myös Maalaisliiton kanssa. Kunnallisessa toiminnassa on yhteistyö Sos-dem:ien kanssa ollut melko hyvää, tämä on johtunut siitä, että Sos-dem:it ovat vähemmistönä useissa kunnissa. Jotka johdosta he ovat olleet kiinteämmän yhteistyössä kuin muissa piireissä, joissa Sos-dem:ien edustus on ollut suurempi.

Perusjärjestöt.

org. kehitys
Perusjärjestöjä on tällä hetkellä 84, vuoden aikana on perustettu 5 uutta yhdistystä. Yksi yhdistys on lopettanut toimintansa, lopettaminen johtui siitä että kaikki jotka olivat kuuluneet SKDL:n yhdistykseen, liittyivät SKP:n osastoon sen jälkeen kun osasto paikkakunnalle perustettiin. Piirijärjestön jäsenmäärä on 4449, edellisen vuoden jäsenmäärä oli 4757. Jäsenmäärään vaikka se onkin pienempi kuin edellisellä vuodella, voimme olla tyytyväisiä. Nyt oleva jäsenmäärämme on todellisempi kuin edellisen vuoden, sen takia, että nyt se perustuu tilityksiin ja on siinä suhteessa todellisempi. SKP:n osastoja on piirimme alueella 36 jäseniä 1028. SKP:n jäsenmäärä on kohonnut viimevuodelle kaksinkertaiseksi, joka tukee myös sitä, että jäsenkatoa ei ole järjestöistämme ollut mutta jäseniä siirtoa toisesta järjestöstä toiseen.

Perusjärjestöjen toiminnassa on ollut vielä suuren haittana toimitsijain puute, ja kun piirijärjestö ei ole voinut palkata vakituista järjestäjää

jonka takia ohjaustyö perusjärjestöissä on jäänyt heikoksi. Toimitalojen puute on myös ollut yhtenä hättänä järjestö^{ien} toiminnalle, mutta siinä olemme päässyt aika paljon eteenpäin. Sillä viimevuoden aikana on rakennettu seuraaville 10 yhdistykselle oma toimitalo:

Hakasuo. Puokio. Kerälänkylä. Saviaho. Vuottolahti. Vuokatti. Ontojoki. Karpinvaara. Oravivaara. ja Suomussalmi.

Useiden yhdistyksien toimesta on parhaillaan talohankkeet menossa. Kun piirimme alueelle saadaan vielä taantumuskaudella menettäneitä taloja takaisin niin toimitalo kysymyskin alkaa korjaantua.

Perusjärjestöjen lukumäärä on kunnittain seuraava:

	yhdist. jäseniä -45.		jäseniä -45.	
Kajaani	1	168	239	- 71
Kaj.m.l.k.	8	436	487	- 49
Paltamo	11	612	621	- 11
Sotkamo	18	1073	959	+ 114
Suomussalmi	18	842	1043	- 201
Puolanka	6	308	290	+ 18
Sarajaniemi	6	396	454	- 58
Vuolijoki	2	111	129	- 18
Hyrnsalmi	6	143	129	+ 42
Ristijärvi	3	145	158	- 13
Kuhmo	5	113	48	+ 55

Jäsenistö jakautuu yhteiskunnalliselta asemaltaan seuraavasti:

Työläisiä 2940
 Talonp. ja pienv. 1141
 Henkisentyn tek. 20
 Liikemiehiä 10
 Muita 404

B luokkaan kuuluvia järjestöjä on 36 SKP:n osastoa, 2 SNDL:n osastoa ja 1 EST:n osasto.

org kehitys

org kehitys
Kunnallisjärjestöt on viime vuoden aikana olleet toiminnassa 9 kunnan alueella. Kunnallisjärjestöjen toiminta ei ole täysin vastannut niille asetettuja tehtäviä.

Jaosto työ.

Piirijärjestön yhteydessä on toiminut seuraavat jaostot: Naisjaosto. Talonpoikaisjaosto. Kunnallisjaosto. Osuustoimintajaosto ja Valistusjaosto. Jaostojen työ ei kaikkien jaostojen kohdalta ollut sellaista kuin sen olisi pitänyt olla. Naisjaosto on toiminut parhaiten, joka onkin kiitoksella huomioitava 16 perusjärjestössä toimii naisjaosto. Talonpoikaisjaoston toiminta ~~on~~ on myös ollut kohtalaisen hyvää, samoin osuustoimintajaosto on toiminut, mutta toisten jaostojen työ on ollut puutteellista.

Vappu y.m. juhlat.

Vappujuhlia järjestettiin 23 paikkakunnalla ja onnistuivatkin juhlat yleensä hyvin, ollen kuulijoita 100 - 1500, Kajaanissa juhlat järjestettiin yhdessä Sos-dem:in kanssa.

Piirijuhlja järjestettiin Sotkamossa Helluntain ja Juhannuksen aikaan ~~juhlat~~ onnistuivat hyvin. Paltamoon suunnitellut juhlat täytyi peruuttaa sen takia että tilaisuuteen ei tullut ihmisiä, SKP:n piirijärjestön kanssa yhdessä järjestettiin "Maakuntajuhlat" Kajaanissa elokuussa, juhlat onnistuivat hyvin paissi siinä suhteessa, että "Helsinki" petti kun ei lähettänyt puhujaa, vaikka oli luvattu jonka takia jouduimme pettämään ihmisiä, kun mainostimme juhlan hyvillä puhujilla.

Valistustilaisuudet.

Valistustilaisuuksia on järjestetty piirin alueella 206 paikassa, joissa on ollut lähes 14000 kuulijaa.

Kokouksia on ollut osastoissa 430. Kansaliskokouksia 110. Kokouksissa on käsitelty joksevien asioiden lisäksi kunakin ajankohtana tärkeitä poliittisia kysymyksiä samoin kuin taloudellisiakin kysymyksiä.

Piirimme taholta on lähetetty puhujia 98 tilaisuuteen, puhujina on toimineet seuravat henkilöt:

Kansanedustaja Janne Mustonen, 44 tilaisuutta piirialueella 4290 kuulijaa, piirin ulkopuolella 24 tilaisuutta 2960 kuulijaa. Piirisihteeri Erkki Leinonen 31 tilaisuutta noin 5500 kuulijaa. Lokakuussa piirijärjestön palvelukseen tullut valistussihteeri Petter Rissanen on pitänyt 23 valistustilaisuutta 412 kuulijalle, sekä 4 puhe ja alustustilaisuutta noin 300 henkilölle. Uljas Sivonen joka oli piirijärjestön palveluksessa 5kk ajan kävi 52 paikassa, kuulijoita tilaisuuksissa 20 - 40 henkilöä.

Kurssitoiminta.

SKP:n kanssa yhdessä järjestettiin kurssit Puolangalle toukokuussa, kurssiaineina oli teoreettiset poliittiset aineet, osaanotto kursseille oli heikko.

Ohjelmaohjaajien kurssit pidettiin Sotkamossa kesäkuulla, kurssit onnistuivat kaikinpuolin hyvin. Syyskuussa Kajaanissa piiriä käsittävät kurssit, kurssit vähän epäonnistuivat sen takia, että osaanottajia kursseille tuli vähän. Kuhmoon ja Suomussalmelle suunnitellut kurssit jouduttiin peruuttamaan sen takia, että osaanottajia ei kursseille ilmoittautunut niin paljoa, että kurssia olisi kannattanut pitää. SNS:n järjestämille kursseille, jotka olivat ohjelma ohjaajien kurssit, osallistui noin kolmisenkymmentä SKDL:n jäsentä.

Kirjallisuuden ja sanomalehtien levitys.

Kirjallisuuden ja sanomalehdistön levitys on ollut osastoissa heikonpuoleista sen takia, että kaikissa osastoissa ei ole valittu kirjallisuusasiamiestä, eikä myöskään ole kirjallisuuden levitykseen kiinnitetty tarpeeksi paljon huomiota. Piiritoimisto on välittänyt osastoihin kirjallisuutta. Liiton omia julkaisuja sekä Kansankulttuuri OY:n julkaisemia kirjoja.

Oulussa ilmestyvää "Kansan Tahto" lehteä on piirimme alueelle levinnyt vähän yli 2000 kpl. "Kunnallistoiminta" lehteä 71 kpl. "Vapaa Sana" lehteä 242 kpl. "Työkansan Sanomain" levikkimäärästä ei ole tarkkoja tietoja. Kirjallisuuden levityksessä ja sanomalehtien levityksessä olemmekin päässeet parempaan asemaan sen jälkeen kun piirijärjestömme palvelukseen saatiin palkattua vakituinen valistussihteeri.

Työ talonpoikaisto keskuudessa.

Viimevuoden aikana jouduimme käsittelemään joukon kysymyksiä jotka ovat olleet hyvin tärkeitä talonpoikaistolle. Laidunkysymys, josta pidettiin kokouksia ja kerättiin tilastoa laitumen tarvitsijoista. Asiasta tehtiin esitys Kajaanin m.l.k:n valtuustolle, että sen toimesta kysymys otettaisiin Kainuun kuntien yhteisessä kokouksessa. Laidun kysymys olikin kokouksessa käsiteltävänä ja kokouksessa valittiin lähetystö Helsinkiin.

Seuraavana kysymyksenä oli pystyyn myydyn heinän ylihintaa, kerätystä tilastosta kävikin selville, että pystyyn myydystä heinästä oli peritty ylihintaa.

Taantumuskaudella talonsa menettäneiden tilastoa kerättiin ja piirinkautta menikin takaisin anomuksia 70.

Karjanrehu kysymyksestä kävimme neuvotteluja Sos-dem:n kanssa, keräsimme tilastoa puuttuvasta karjanrehusta, aisan johdosta lähetettiin yhteinen lähetystö Helsinkiin. Mutta tätä kysymystä ei ole voitu tyydyttävästi ratkaista, sillä moni pienkarjan omistaja on joutunut pakosta teurastamaan jopa ainoan lehmänsäkin.

Loppupuolella vuotta on pidetty erikuntien alueella kokouksia joissa on keskusteltu koneosuuskuntien perustamisesta, useiden kuntien alueelle onkin koneosuuskunnat päätetty perustaa.

Maansaantiin oikeutetut eivät ole saaneet oikeutta, vaan on heidän maansaantinsa siirtynyt kuukaudesta toiseen.

Kirjeenvaihto.

Kiertokirjeitä on perusjärjestöille lähetetty viimevuoden aikana 30, mutta näiden lisäksi on jouduttu osastoille lähettämään suurimäärä kirjeitä, samoin yksityisille henkilöille vastaamaan erilaisiin tiedusteluihin kun vakituista järjestäjää ei ole olemassa joudutaan piiritoimistosta monta sellaista asiaa kirjeellisesti selostamaan, joka olisi käytävä paikanpäällä selvittämään.

Piiritoimikunta.

Piiritoimikunnan puheenjohtajana on toiminut Matti Pöysti.

jäseninä Toivo Neuvonen, Otto Huttunen, Elina Laitinen, Fia Teirimö, Kyllikki Hiila, Erkki Leinonen, Martti Alhsteen, Aatos Bisi, Jaakko Rajander, Einari Pöysti, Jussi Tuomivirta ja Heikki Partanen.

Piiritoimikunnan jäsenet ovat osallistuneet hyvin piiritoimikunnan kokouksiin, ilman pätevää syytä ei ole kukaan ollut pois.

Henkilökunta.

Piirijärjestön palveluksessa on vakituisena ollut piirisihteeri ja toimistoapulainen, järjestäjä oli 5 kk. ajan. Valistussihteeri on ollut 15/10 alkaen. Piirisihteerinä on ollut Erkki Leinonen, toimistoapulaisena alkupuolella vuotta Kyllikki Hiila, sekä loppuvuodella Helga Rimpiläinen. Järjestäjänä toimi 5 kk ajan Uljas Sivonen. Valistussihteerinä on ollut Petter Rissanen.

Yhteenveto
Loppuvetona voidaan sanoa, että monista puutteista huolimatta, mitä piirijärjestöllä on ollut, on sen toinen toiminta vuosi ollut tuloksellista. Piirijärjestön työntehostamisen esteenä on ollut se, että taloudellista puolta emme ole saaneet järjestettyä siltä tavalla, että olisimme voineet palkata vakituisen järjestäjän mikä piirillemme olisi välttämätöntä.

SKDL:n Kainuun piirijärjestö r.y.

SKDL:n

Kainuun Piirijärjestö r.y.

p:sta

Erkki Leinonen
Erkki Leinonen.

Toimintakertomus SKDL:n Kainuun piirijärjestön toiminnasta v:lta 1946.

Mennyt vuosi oli järjestöelämässä raskas toiminnan sekä taistelujen vuosi. Alkupuolella vuotta antoi järjestöjemme toiminnalle leimansa valtiolliset vaalit. Valmistavat toimenpiteet vaalia varten aloitettiin jo vuoden ensimmäisillä kuukausilla, jolloinka piirin paikalliset työntekijät järjestettiin eri tehtaviin m.m. valistussihteeri siirrettiin työhön maaseudulle. Samoin loimme vaalityönorganisation, jolla pohjalla vaalityötä lahdimme tekemaan joukkojen keskuudessa. Kaikissa perusjärjestöissä asetimme tehtävät jokaiselle perusjärjestön jäsenelle. Kaikki jäsenemme eivät kuitenkaan heille annettuja tehtäviä suorittaneet. Tahan oli vaikuttamassa se, että meidän ihmiset eivät vielä ole tottuneet henkilökohtaiseen valistustyöhön, mutta kun vertaa tätä edellisena vuotena suoritettuihin kunnallisvaaleihin, niin parannusta oli huomattavasti tapahtunut. Vaalikamppailu muodostuikin ennennakemattoman kireäksi. Meitä vastassa oli kaikki porvarilliset puolueet ja niiden lisäksi vielä sosialidemokraatit, joiden propaganda kohdistui enemmän kansandemokraatteja kuin porvareita vastaan. Yleinen porvariston tunnus oli "Kommunismin" maahan lyönti ja talonpoikien peloittelu kolhoosiin joutumisella. Nämä olivat ne yleiset propaganda-aiheet, joilla he hyökkäsivät meitä vastaan. Vastustajilla oli myös rahaa käyttää vaalityöhön suunnattomia määriä ja muutenkin heillä oli paremmat mahdollisuudet. Huoneistoja heillä oli käytettävissään paremmin kuin meillä, koska heillä on vanhemmat järjestöt. Tuohon propagandaylivoimaansa luottaen vastustajat olivat varmoja voitostaan. Meille luvattiin piiristämme yksi paikka, jos sitakaan. Tässä kaavailussa he kumminkin erehtyivät, sillä tulos oli meille verrattain hyvä. Saimmehan piiristämme 3 edustajaa maalaisliiton saadessa 2 ja sos. demien menettaessa ainoankin edustajansa. Tämä tulos oli yllätys vastustajillemme. A

Äänimäärämme lisääntyi v:n 1945 valtiollisiin vaaleihin verraten 9129 :stä 12.182:een s.o. 2983:lla eli 33,4 %:lla ja vuoden 1947 kunnall-
 lisvaaleihin verraten 1666:lla eli 16,1 % lla. Miintoissa oli to-
 deta äänimäärän nousseen kaikkialla, mutta voimakkaammin nousi -e
 sellaisilla paikkakunnilla, missä meidän vaikutus oli aikaisemmin heik-
 koa. Kuhmossa äänimäärä nousi 466 eli 211,8 % lla, Hyrynsalmella 148
 eli 59,6 % lla, Vuolijoen 164 eli 50 % lla, Puolangalla 308 eli 38,9 %
 ja Risti-Järvellä 71 eli 21,3 % lla. Niinkuin edellisestä käy selville,
 on äänimäärän nousu suurin niillä paikkakunnilla, missä meidän vaiku-
 tus on vielä heikko. Äänimäärän nousu oli verrattain tasaisesta kaut-
 ta piirin. Vain joku äänestysalue oli sellainen, jossa lisäystä ei
 tapahtunut. Sitä vastoin vastustajat kärsivät monilla paikkakunnilla
 vaalitappion. Äänimäärä jakautui alueittain ja eri ehdokkaiden kesken
 tasaisesti. Janne Mustonen sai 4342 ääntä, Hannes Tauriainen 3715 ääntä
 ja Matti Meriläinen 3616 ääntä, siis kaikkiaan piirin ehdokkaat sai-
 vat 11.693 ääntä. Kun vaaleista on tehty yhteenveto jo aikaisemmin
 ja esitetty tämä jo ylimääräiselle piirikokoukselle, ei tässä yhtey-
 dessä liene syytä lähteä tätä tämän enempää selvittämään. Tulokoon
 vielä mainittua, että tässä vaalirytyksessä kutistui pienviljelijä-
 puolue melkein olemattomiin saaden vain 52 ääntä koko piirimme alu-
 eella.

Työtilanne.

Työtilanne alkupuolella vuotta oli kohtalaisen hyvä. Metsätöitä oli
 riittävästi ja ilmenipä jollekin ajalla työvoiman puutettakin. Met-
 sätyöt kumminkin tulivat suoritettua suunnitelmien mukaisesti. Uitto- ja
 erottelutyöt, jotka eivät vuoden 1939 jälkeen ole yhtenäkkään vuote-
 na tulleet suoritettua loppuun, tulivat nyt jokseenkin 100 % täy-
 tettyä. Vain pienempi erä jäi Oulujärvelle puita, joiden kuljetukseen
 ehkäisi syyskesällä vallinneet epävakaat sääsuhteet. Työtilanne
 loppupuolella vuotta rapesi huonontumaan. Yhtiöt pidättäytyivät

ostamasta metsiä, josta oli seurauksena, että metsätöitä ei ole ollut niin paljoa kuin edellisinä vuosina. Työttömyyttä rupesi jo ilmene-
mään loka-marraskussa. Työttömyys on ollut vaikein metsäajoissa, sillä
läheskään kaikki hevosmiehet eivät ole saaneet töitä. Työttömyystilanne
ei vielä viime vuoden puolella muodostunut vaikeaksi, mutta tämän
vuoden puolella se on vasta kehittynyt ja kehittyy edelleenkin hu-
nompaan suuntaan ellei korjausta saada.

Ansiot metsätoissa ovat huomattavasti pienentyneet edellisistä
hakkuukausista, vaikka suuremmassa määrässä ei lienekään tapahtunut
palkkasopimusten alituksia, mutta ansiot ovat kumminkin laskeneet.
Tämä on johtunut siitä, että metsät ovat olleet huonommat kuin
ennen ja eikä ole maksettu kaikkia niitä korotuksia, mikä olisi kuulu-
nut.

Maatalous.

Viime vuoden sato maanviljelijöille tuli kohtalaisen hyvä ja heinänsä
ja perunaa nähden erittäin hyvä. Poikkeuksen teki viime keväänä se,
että karjanrehusta ei ollut puutetta niinkuin on ollut edellisinä
vuosina. Niille kauppiaille, jotka hankkivat karjanrehua myyntiä var-
ten, jäi varastoja myymättä. Laiduskysymys on edelleenkin pienkar-
janomistajille ollut pulmallinen kysymys. vaikka laidunmaita on
saanutkin vuokrata, on yhtenä esteenä ollut niiden saaminen.
vaikka viimevuotinen sato muodostuikin hyväksi, ovat talonpojat joutu-
neet vaikeaan asemaan sen johdosta, että yhtiöiden taholta ei ole
tehty metsäkauppoja ja ansiotulot ovat vähentyneet sen takia, että
metsätöitä ei ole ollut tarjolla.

Organisatio.

Kun alkupuoli vuodesta oli järjestöimme toiminta organisoitu vaali-
työhön, niin kärsi tästä jonkin verran varsinainen järjestötyö.
Perusjärjestöjen toimihenkilöt väsyivät suoritettussa vaalityössä.
Tätä väsymystä on ollut havaittavissa vieläkin muutamissa perus-

järjestöissä. Tämä ei ole yleinen ilmiö, mutta tällaistaikin on ilmenyt. Osittain tähän lamaannukseen on ollut vaikuttamassa se suunnanmuutos, mikä on tapahtunut vaalien jälkeen.

Osastoja viime vuodella on perustettu 4, nimittäin Sotkamon Naapurivaeralle, Suomussalmen Ylivuokkiin, Suomussalmen Muurtojärvelle ja Puolangan Someronkylään. Kun kaikista yrityksistä huolimatta emme ole saaneet Hyrynsalmen Tapaninkylän osastoa toimimaan, olemme sen jättäneet pois kirjoistamme. Vuoden vaihteessa oli SKDL:n perusjärjestöjen lukumäärä 97. Suomen Naisten Demokraattisen Liiton osastoja on 2 nimittäin Sotkamossa ja Kajaanissa. Edellisessä on jäseniä 50 ja jälkimmäisessä 208. SKP:n osastoja oli vuoden vaihteessa 49 ja 29 ryhmää, joissa jäseniä 1895. STL:n osastoja ei piirimme alueella ole. Aikaisemmin Kajaaniin perustettu STL:n osasto on lopettanut toimintansa.

Kunnallisjärjestöt.

Kunnallisjärjestöt on perustettu jo aikaisemmin 9 maalaiskuntaan ja Kajaanin kaupunkiin. Kunnallisjärjestöjen toiminta on vielä heikkoa. Parhaiten kunnallisjärjestöt ovat toimineet Paltamossa, Kajaanin mlk:ssa, Sotkamossa ja Ristiärvellä. Toisten kunnallisjärjestöjen toiminta on ollut heikkoa.

Kunnittain perusjärjestöt jakautuvat seuraavasti :

Paikkakunta	Jäsenmäärä	miehiä	naisia	yht.
<u>Kajaanin kaupunki</u>	195	177.	18.	195.
<u>Kajaanin mlk.</u>				
Jormuanlahden	-60--	60	12	72
Mainuan		65	15	80
Vuoreslahden		39	27	66
Karsikkokylän		15	2	17
Lehnasjärven		40	4	44
Lehtovaaran		39	8	47

<u>Kajaanin mlk</u>	miehiä	naisia	yht.
Murtomäen	37	4	41
Linnantauskylä	24	7	31
Kuluntalahden	18	4	22
	<u>337</u>	<u>83</u>	<u>420</u>

Ristijärven kunta

Ristijärven kk.	30	10	40
Karpinvaaran	42	8	50
Uvan	6	2	8
Salokylä	12	-	12
Hiisijärven	38	4	42
Mustavaaran	20	6	26
	<u>148</u>	<u>30</u>	<u>178</u>

Paltamon kunta

Paltaniemen	50	16	66
Kiehimäen	56	13	69
Melalahden	105	24	129
Mieslahden	26	10	36
Kontiomäen	33	8	41
Uudenkylän	68	27	95
Hakasuon	62	16	78
Kiveslahden	20	5	25
Pehkolanlahden	24	8	32
Juran	29	3	32
Savirannan	-	-	-
	<u>473</u>	<u>131</u>	<u>604</u>

Sotkamon kunta

	miehia	naisia	yhteensä
Sotkamon kk.	68	20	88
Pohjavaaran	20	3	23
Soidinvaaran	40	8	48
Saviahon	37	7	44
Suonenvaaran	72	6	88
Suovaaran	34	8	42
Kientaperan	25	7	32
Vihtamon	76	17	93
Tuhkakylan	35	5	40
Vuokatin	35	17	52
Ontojoen	20	8	28
Saukon	28	5	33
Korholanmaan	62	11	73
Paskin	54	19	73
Sipisten	47	9	56
Jormasjoen	16	5	21
Tipasojan	31	8	39
Petajakosken	17	4	21
Juurikkalahden	18	5	23
	767	179	946

Puolangan kunta

Aittokylan	35	8	43
Askankylan	25	7	32
Lylykylan	19	9	28
Kongasmaen	37	7	44
Puolangan	25	5	30
Törmänmaan	37	3	40
Puokion	67	15	82

<u>Puolangan kunta</u>	miehia	naisia	yhteensä
Someron	<u>22</u>	<u>2</u>	<u>24</u>
	267	56	323
<u>Vuolijoen kunta</u>			
Vuolijoen	23	5	28
Vuottolahden	<u>54</u>	<u>14</u>	<u>68</u>
	77	19	96
<u>Suomussalmen kunta</u>			
Ämmänsaari	30	11	41
Suomussalmen kk	36	10	46
Juntusrannanseudun	57	15	72
Ruhtinaansalmen	49	32	81
Keralankylan	57	15	72
Selkoskylan	33	11	44
Ala Naljangan	15	11	26
Piispajarven	40	12	52
Vuokin	66	10	96
Paavaaran	27	8	35
Yli Naljangan	33	13	46
Ala-jarven	16	1	17
Luolasuon	35	10	45
Haapalan	33	8	41
Raatteentien	26	6	32
Kurkikylan	25	-	25
Kuurtojarven	14	7	21
Yli-Kiannan	21	11	32
Yli-Ruhtinaan	22	5	27
Rönnymäen	46	22	68
Jumaliskylan	12	-	12
Ylä-Vuokin	<u>29</u>	<u>6</u>	<u>35</u>
	722	224	966

<u>Hyrynsalmen kunta</u>	miehiä	naisia	yht.
Oravivaaran	30	13	43
Paljakan	16	5	21
Kytömaen	16	4	20
Hyrynsalmenkkk	46	10	56
Hyryn	16	4	20
Moisiovaaran	36	-	36
	160	36	196

Kuhmon kunta

Kuhmon kk	59	13	72
Ristellin	17	3	20
Etela-Kuhmon	17	4	21
Ala-Vieksin	32	-	32
Kalliojoen	29	-	29
	154	20	174

Säräisniemen kunta

Manamansalon	40	8	48
Säräisniemen	35	6	41
Jaalangan	53	13	66
Kankarin	26	10	36
Oterman	-	-	-
Veneheiton	67	16	83
	221	53	274

SKDL:n perusjärjestöjen jäsenmäärä 31.12.48

Miehiä	Naisia	Yhteensä
3503	849	4352
SNDL:n osastojen jäsenmäärä		258
SKP:n	"	1895
		yhteensä 6505

Työ naisten keskuudessa.

Niinkuin edellä jo kävi ilmi, niin toimii piirimme alueella vain kaksi Suomen Naisten Demokraattisen Liiton alaista osastoa. Naisjaustoja oli vuoden vaihteessa yhteensä 22. Jäsenmäärästä ei jaustojen kohdalta ole aivan tarkkoja tietoja, mutta lienee se noin 300. paikkeilla. Työmuotoina osastoissa ja jaustoissa on ollut ohjelmallisten ompeluiltojen järjestäminen. Muun ohjelman lisäksi on illoissa keskusteltu ajankohtaisista kysymyksistä. Työtä naisten keskuudessa on vaikeuttanut se, ettei ole ollut vakinaista naistyyön ohjaajaa.

Työ osuustoimintalinjalla.

Piirin alueella toimii yksi edistysmielinen osuusliike, nimittäin Kainuun Osuusliike r.l. Osuusliikkeessa ei kuluneen vuoden aikana ole suovalmistautumisesta, ritettu vaaleja. Jäsenten aluekokouksiin, jotka pidetään kerran vuodessa, on perusjärjestöille annettu ohjeet. Voimasuhteet v. 1947 suoritettujen vaalien perusteella ovat 28-12 SKDL:n hyväksi. Tämä suhde on muissakin hallintoelimissä, paitsi myymäläneuvostoissa, ei tämä suhteellisuus ole tullut huomioitua. Usein on ollut niin, että siitä mielipideryhmästä on tullut myymäläneuvosto valittua, mikä on kokouksessa ollut voimakkaampana edustettuna.

Uusien jäsenten hankintaan olemme kiinnittäneet huomiota. Uusia jäseniä liittyi vuoden aikana 404, joista on noin 75 % SKDL:n kannattajia. Sosdemien taholta ei ole ollut vielä huomattavissa erikoista jäsenvärväystä. Koko liikkeen jäsenmäärä on 6980 jäsentä.

Nuorisojärjestöt.

Suomen Demokraattisen Nuoriso Liiton alaisia osastoja on piirissämme 18. ja jaustoja 4. Vuoden aikana on perustettu kaksi uutta osastoa ja yksi jausto. Jäsenmäärä lienee noin 650-700 välillä. Nuoriso toiminnan suurimpana heikkoutena on ollut se, ettei ole ollut jatkuvasti piirisihteeriä. Vuoden alkupuolelle oli vakituinen piirisihteeri, mutta taloudellisten vaikeuksien vuoksi sitä ei ole ollut loppu puolella vuotta.

Varhaisnuorisojärjestöt.

Suomen Demokraattisen Pioneeriliiton alaisia osastoja on piirimme alueella kolme, jotka sijaitsevat Kajaanissa, Suomussalmen kks:ssä ja Suomussalmen Laajalla, joissa on jäseniä yhteensä 136 jäsentä. Jaustoja on 7. Näiden jäsenmäärä ei ole tiedossa. Pioneeriliiton alaista piirijärjestöä ei ole. Kajaanin osaston toimesta järjestettiin viime kesänä Kuluntalahdessa 8. vuorokautta kestävät leiripäivät, jotka onnistuivat osanottajamäärään kuin muuhunkin järjestelyyn nähden hyvin. Suurimpana vaikeutena pioneeri työssä on se, ettei ole ~~mitään~~ harjoitusmahdollisuuksia huoneuston puuttumisen takia ja kokous- ja harjoitustilaisuudet ovat tähän asti pidetty yksityisten tovereiden ~~asunnoissa~~ asunnoissa.

Työväinurheiluliiton toiminta.

TULn alaisia seuroja on piirissämme 36. Vuoden aikana on perustettu 5 uutta seuraa. Seurojen jäsenmäärästä ei ole tarkkaa tietoa, mutta lienee se noin 1700. Seurat muodostavat aluejärjestön. Piirijärjestöä ei ole vaan seurat kuuluvat TULn Oulun piirijärjestöön.

SVULn alaiset seurat.

SVULn alaisia seuroja piirimme alueella on meidän tietojemme mukaan 23, joista maaseutuseuroja II. Maaseutuseuroilla on lukuisa määrä alaseuroja. Jäseniä niissä lienee n. 3500. Seurat muodostavat oman piirijärjestön.

Sosialidemokraattinen toiminta.

Sosialedemokraattisia yhdistyksiä on piirimme alueella 23. heidän oman ilmoituksensa mukaan. Missä nämä yhdistykset toimivat, ei meillä ole tarkkaa tietoa. Jäsenmäärästä ei ole myöskään tarkkoja lukuja, mutta lienee se n. 18000 paikkeilla. Uusia yhdistyksiä eivät he ole tietojemme mukaan perustaneet. Voimakkaammat yhdistykset sosdemeilla ovat Vuolijoen Saaremaässä ja Kajaanissa. Kajaanissa heillä onkin hyvät toiminta mahdollisuudet, koska he hallitsevat työväintaloa. Vaikka heidän toimintansa ei näykään ulospäin kovin voimakkaana, niin on heidän hiljainen työ sitä voimakkaampaa. He ovat saaneet tukea ammattiyhdistysliikkeeltä viime aikoina, sillä Suomen Rakennustyöväin liiton järjestäjä, jota ei aikaisemmin ole ollut, palkattiin viime vuoden lopulla ja sitä tehtävää hoitaa entinen sosdem piirisihteeri J. Tuupainen. SAKn toinen piiriasiamies, joka myöskin palkattiin viime vuoden lopulla, on sosdemi. Sosdem piirin palveluksessa on kaksi vakinaista henkilöä. Kajaaniin ovat he viime vuoden aikana perustaneet laulukuoron ja heidän toimestaan perustettiin myöskin TULn alainen palloilu seura Kajaaniin Palloilijat.

Ammatillinen toiminta.

Ammatillisen liikkeen keskusjärjestöjä on kaksi, nimittäin Kajaanin Ammatillinen Paikallisjärjestö ja Uitto- ja Metsätyöväin liiton Kainuun sihteeristö. KAP:öön kuuluu 21 ammattiosastoa, joissa on jäseniä yhteensä 1521. Uitto- ja Metsätyöväin liiton alaisia osastoja 93, joissa jäseniä 3500.

SKDLn vaikutus on ammattiyhdistysliikkeessä hyvin voimakas. Tämä on tullut ilmi tuotantokomiteoiden vaaleissa ja luottamusmiesten vaaleissa. KAPn työ-
~~xxxxxxxxxxxxxx~~ valiokunnan varsinaisiin jäseniin ei kuulu yhtään sosdemi-
hin lukeutuvaa jäsentä.

Kunnallinen toiminta.

Vuoden 1947 suoritettujen vaalien perusteella ovat voimassuhteet eri kun-
nissa seuraavat:

Paikkakunta.	Valtuutet.luku.	SKDL	Sosdem.	Porvarit.
Kajaani	29	9	5	15
Kajaanin mlk.	17	9	1	7
Sotkamo	29	13	2	14
Säräisniemi	17	7	-	10
Puolanka	19	8	2	9
Paltamo	19	7	1	11
Ristijärvi	15	4	-	11
Hyrnsalmi	15	3	4	8
Suomussalmi	21	11	-	10
Kuhmo	29	4	9	16
Vuolijoki	15	3	3	9

Kunnallisessa toiminnassa on vielä suurena heikkoutena se, ettei meil-
lä vielä ole pystyviä henkilöitä asettaa kunnallisiin luottamustehtäviin.
Kunnallisessa elämässä on toimintamme vielä muutenkin hapuilevaa. Yhteys
valitsijoihin ei ole niin kiinteää kuin se kuuluisi olla. Valtuustoryhmiemme
toiminta on vielä niin hajanaista, että usein voi käydä niin, ettei ennen
valtuuston kokousta ole pidetty ryhmäkokousta. Kun näin valmistautumatta-
mana mennään valtuuston kokoukseen, niin asioiden käsittely muodostuu se-

kavaksi. Yhtenä syynä on se, ettei piiritoimikunnan taholta ole voitu kunnallis toimintaa ohjata eikä myöskään Liiton taholta ole tarpeeksi paljon siihen kiinnitetty huomiota. Vuoden 1947 kunnallisvaalien jälkeen ei *Liito* ole saatu yhteistoimintaa aikaan, mutta sitävastoin ovat sosdemit kulkeneet porvareiden mukana, kuten Kajaanissa sosdem valtuutettu Karjalainen teki sähkön hinnan korotuksen yhteydessä. Niissäkin kunnissa, joissa sosdemit ja SKDL muodostavat enemmistön, ei vasemmistolaisten vaikutus näy, kuten esimerkiksi Puolangalla, jossa on vasemmistolainen enemmistö.

SNS:n järjestöt.

SNS järjestöjä on piirimme alueella 33, joissa on jäseniä 950. Toiminta on ollut heikkoa. Viime aikoina on Kajaanin osaston toiminta jonkin verran valistustilaisuuksia, vilkastunut. Syyskuulla seuran toimesta järjestettiin, joissa yleisö menestys oli hyvä. Osastoista on Pesäönkylän ja Melalahden osastojen toiminta ollut vilkkainta.

Pienviljelijain Liiton alaisten osastojen toiminta.

Pienviljelijain Liiton alaisia osastoja on piirimme alueella ollut viime vuoden aikana vain kolme. Puolangalla Puckion kylässä, Säräisniemellä Veneheiton kylässä ja Vuolijoella Vuottolahden kylässä. Naista on parhaiden toiminut viimeksi perustettu Vuottolahden osasto.

Maaomiesseurat.

Maaomiesseuroja on piirimme alueella 74. Niissä oli edellisen vuoden tilastojen mukaan jäseniä 5770. Jäsenistä on 4800 pientalonpoikaa ja maatyöläisiä 800, sekä 171 keskivarakasta talonpoikaa.

Maalaisliittolaiset järjestöt.

Maalaisliittolaisia paikallisjärjestöjä on piirimme alueella 83. Vuoden aikana on perustettu I osasto. Jäseniä lienee järjestöissä n. 4000. Maaseudun Nuorten Liiton alaisia osastoja on edellisen vuoden tilaston mukaan 54, joiden yhteiseksi jäsenmääräksi on ilmoitettu 3000. Maalaisliiton naisjaustoja on 32 ja niissä jäseniä n. 1000. Maalaisliiton kunnallisjärjestöt toimivat kaikissa piirimme 10. maalauskunnassa. Maalaisliiton aktiivisuus on ollut nähtävissä erikseen kunnallisessa toiminnassa. He ovat järjestäneet viime vuoden aikan koko piiriä käsittävät kunnallismieskurssit.

Nuorisoseura liike.

Nuorisoseurain Keskusseuran alaisia seuroja on piirissämme 83. Näiden jäsenmäärä ei ole tiedossamme. Vaikka nuorisoseura toiminnalla onkin piirissämme vahvat perinteet, niin niiden toiminta on ollut laimeaa.

Kokoomuksen ja Edistyspuolueen toiminta.

Näiden puolueiden toiminnasta ei ole paljon ulospäin näkyvää muulloin kun vaalien aikana, lukuunottamatta kansallisten nuorten toimintaa, joilla on piirimme alueella 6 osastoa. Näidenkään jäsenmäärästä ei ole tarkkoja tietoja, mutta lienee se huomattava, vaikkakin aktiivisesti toimivien jäsenten lukumäärä on verrattain pieni.

Viime vuodella perustettiin Ajaaniin Keskustanuorten yhdistys, mutta sen toiminnasta ei ole näkynyt mitään sen perustamisen jälkeen.

Muita järjestöjä.

Marttayhdistykset toimivat piirimme kaikissa II. kunnassa, joissa on 3 jäseniä n. 500. ~~Sotainvalidien~~ Sotainvalidien Veljesliiton alaisia on myöskin jokaisessa kunnassa, joissa jäseniä n. 550-600. Mannerheimin Lastensuojeluliiton alaisia osastoja on II. Partopoikajärjestöjä on II, joissa

jäseniä noin 800. Näiden lisäksi on olemassa Nuorten Naisten Kristillinen ja Nuorten "iesten Kristillisiä yhdistyksiä y.m. vähemmän merkityksellisiä yhdistyksiä.

Piiritoimikunta.

Piiritoimikuntaan ovat kuluneena vuotena kuuluneet, puheenjohtajana Matti Pöysti, ja jäseninä: Erkki Leinonen, Ilmari Räsänen, Johannes Nenola, Johannes Hämäläinen, Vilho Puhakka, Anni Mustonen, Elsa Roiha, Eino Korpihete, ja Matti Korte ja Teodor Kauppinen. Varajäseninä ovat olleet Frans Valtanen, Pekka Mustonen, Jaakko Rajander, Vihtori Kokkonen, Otto Huttunen ja Matti Ahlsten.

Piiritoimikunta on kokoontunut vuoden aikana 13 kertaa. Piiritoimikunnan jäsenet ovat osallistuneet piiritoimikunnan kokouksiin seuraavasti: Erkki Leininen 13 kertaa, Vilho Puhakka II kertaa, Jaakko Rajander II kertaa, Johannes Hämäläinen II kertaa, Otto Huttunen 10 kertaa, Elsa Roiha 10 kertaa, Ilmari Räsänen 9 kertaa, Matti Pöysti 7 kertaa, Anni Mustonen 7 kertaa, Eino Korpihete 6 kertaa, Matti Korte 5 kertaa, Johannes Nenola 3 kertaa, Pekka Mustonen 3 kertaa, Martti Ahlsten 2 kertaa, Vihtori Kokkonen I. kerran.

Piiritoimikunnasta ovat kuoleman kautta poistuneet Matti Pöysti ja Teodor Kauppinen. Paikkakunnasta pois muuton takia ~~erittäin kauan~~ on eronnut Johannes Nenola. Martti Ahlstein ei ole työesteiden takia voinut osallistua piiritoimikunnan kokouksiin.

Piirijärjestön palkalliset työntekijät.

Piiritoimikunnan palveluksessa on kuluneen vuoden aikana ollut piiris sihteeri ja toimistoapulainen koko vuoden. Valistussihteeri oli kesäkuun loppuun saakka, mutta hän toimi Kuhmossa vaalijärjestäjänä. Heinäkuun 1 päivästä syyskuun 20 päivän välisenä aikana ei valistussihteeriä ollut. Piirijärjestöme palveluksessa ei ole järjestäjää, joka piirijärjestön työnohjauksen kannalta olisi välttämätöntä.

Piirijärjestön taluodellinen tila.

Piirijärjestön taloudellinen tila on edelleenkin heikko. Mitään vakinaista tulolähdettä ei ole. Viime vuoden lopulla perustettu Kauko-
linja Oy ei ole vielä ^otuttanut mitään.

Loppulausunto.

Piirijärjestön neljäs toimintavuosi on päättynyt. Työmme on tietysti ollut puutteellista, mutta ne saavutukset, joita toiminnallamme olemme saavuttaneet, on tyydytyksellä ~~merkittävä~~ todettava. Perusjärjestöjen suurimmana haittana on ollut toimitalojen puute, mutta tätäkin puutetta on jo suurelta osalta poistanut se, että 14 perusjärjestöllä on oma toimitalo ja useilla on talo rakenteilla. Lapualais aikana ryöstettyjä työväintaloja on saatu takaisin 4. Nykyisen Fagerholmin hallituksen toimesta on kolme hakemusta hylätty.

Lähtiessämme viidennelle toimintavuodelle, voimme sanoa, että järjestömme ovat voimakkaammat kuin koskaan aikaisemmin. Järjestökokemus on kasvanut ja toiminta on kaikin puolin tullut aktiivisemmaksi.

S K D L:n K A I N U U N Piirijärjestön puolesta:

Piirisihteeri


Erkki L e i n o n e n.